

Foden:

Afgrænses proksimalt af et plan to fingersbredder over spidsen af malleolus medialis.

**Navn:** Regiones talocrurales<sup>1</sup>.

**Grænser:** Distalt af et horisontalt plan to fingersbredder under spidsen af malleolus medialis og omfatter et forreste, bageste, mediant og lateralt afsnit.

**Relief:** Lateralt og mediant præget af malleolerne, bagtil af akillesenen og fortil at de lange ekstensorsener, hvor senen fra m. tibialis anterior er særlig tydelig.

**Palpationsfund:** Senerne af musculus tibialis posterior, musculus flexor digitorum longus, musculus flexor hallucis longus samt bag malleolus lateralis senerne af musculus peroneus longus og brevis.

Pulsation af arteria tibialis posterior mellem senerne af musculus flexor digitorum longus og musculus flexor hallucis longus og af arteria dorsalis pedis mellem senerne af musculus extensor hallucis longus og musculus extensor digitorum longus.

**Lag:** Hud, underhud, fascie (retinacula), kanaler indeholdende sener, kar og nerver, knogler og led.

**Hud:** Middelt tyk og løst bundet.

Innervation:

- Fortil nervus peroneus superficialis.
- Mediant nervus saphenus.
- Lateralt nervus suralis.
- Nedadtil mediant nervus tibialis.

**Underhud:** Fedtfattig og indeholder vena saphena parva bag malleolus lateralis og vena saphena magna foran malleolus medialis.

---

<sup>1</sup> Se side 499-502 og 511-513 i Netter.

●Langs v. saphena parva og i reglen foran denne ligger n. suralis, der er dannet ved sammensmeltning af n. cutaneus surae medialis og ramus communicans peroneus. N. suralis afgiver i regionen rami calcanei laterales samt grene til huden over den laterale malleol.

●Bag v. saphena magna ligger n. saphenus.

**Muskelfascien:** Fascien er den distale fortsættelse af fascia cruris. Den er kraftig og stramt bundet til malleoler og calcaneus, og nedbinder de sener, der passerer regionen. En sådan fascieslynge, der nedbinder en sene til underlaget, benævnes et retinaculum.

●Fortil retinaculum musculi extensorum superius, der er en ca. 3 cm bred forstærkning i fascia cruris, samt nedadtil retinaculum musculi extensorum inferius, der er formet som et liggende Y, hvor det fælles strøg ligger lateralt og er tilhæftet distalt på lateralfladen af calcaneus, mens de to divergerende mediale strøg hæfter henholdsvis på den mediale malleol og på os naviculare samt på os cuneiforme mediale. Retinaklet indeholder 4 kanaler, der indeholder tibialt fra:

- Første kanal indeholder senen af m. tibialis anterior.

- Anden kanal indeholder senen af m. extensor hallucis longus.

- Tredje kanal indeholder a. dorsalis pedis, vv. comitantes og n. peroneus profundus.

- Fjerde kanal indeholder senerne af m. extensor digitorum longus og m. peroneus tertius.

●Lateralt ligger peroneermusklernes retinacula: Retinaculum musculi peroneorum superius et inferius.

●Medialt ligger retinaculum musculi flexorum, der spænder sig fra bagkanten af malleolus medialis til medialfladen af calcaneus. Flexorretinaklet danner 4 kanaler, der indeholder følgende oppefra:

- Første kanal indeholder senen af m. tibialis posterior.

- Anden kanal indeholder senen af m. flexor digitorum longus.

- Tredje kanal indeholder a. tibialis posterior, vv. comitantes og n. tibialis.

- Fjerde kanal indeholder m. flexor hallucis longus.

**Navn:** Planta pedis<sup>2</sup>.

**Grænser:** Bagtil af hælens sidekontur, medialt og lateralt af fodens sidekonturer og fortil af plicae natatoriae.

---

<sup>2</sup> Se side 514-517 og 523 i Netter.

**Relief:** Præges medially af en konkavitet (svangen), der fortil begrænses af fodbalden og bagtil af hælbaldden.

**Lag:** Hud, underhud, aponeurosis plantaris, spatium plantare (4 muskellag), knogler, led, ligamenter samt musculi interossei.

**Hud:** Tyk og stramt bundet. Særlig tyk ud for fod- og hælbaldden. Indeholder svedkirtler.

Innervation:

- Hele hælbaldden innerveres af rami calcanei mediales (nervus tibialis).
- Undtagen smalt lateralt område som innerveres af rami calcanei lateralis (nervus suralis).
- Distalt for hælbaldden innerveres huden af nervus plantaris medialis og lateralis, skillelinien går gennem 4. tå<sup>3</sup>.

**Underhud:** Fedtrig og gennemvævet af fibrøst bindevæv, der spænder sig mellem huden og aponeurosen, hvorved det subkutane fedt opdeles i kamre.

Indeholder et veludviklet arteriepleksus, der modtager grene fra arteria tibialis posterior, arteria peronea og fra plantas arterier.

Subcutis afgrænses profundt af aponeurosis plantaris og lateralt og medially herfor af de fascier der dækker 1. og 5. tås muskulatur.

**Muskelfascien:** Aponeurosis plantaris hæfter:

- Bagtil i processus medialis og lateralis på tuber calcanei, hvorfra fibrene kan følges op i akillessenen.
- Fortil i 5 snipper, der ud for tærnes grundled deler sig i en profund del, der er tilhæftet de fibrøse seneskeder, og en superficiel del, der hæfter i huden.

De longitudinelle fibre i aponeurosis plantaris er bundet sammen ved hjælp af svagere transverselle fibre, der dog mangler distalt. Herved dannes firkantede åbninger, i bunde af hvilke man finder nn. digitales planteres proprii, en musculus lumbricalis og arteriae metatarsales planteres, som her deler sig i 2 arteriae digitales planteres propriae.

Fra den mediale og laterale kant af aponeurosen søger to septa intermuscularia i dybden til henholdsvis 1. og 5. metatarsalknogle, hvorved muskulaturen opdeles i en tibial, en aksial og en

---

<sup>3</sup> Se side 523 i Netter.

fibular gruppe. Denne opdeling af muskulaturen i tre loger er imidlertid ikke komplet, specielt ikke fortil, således at samtlige muskler i planta kan beskrives under ét, uafhængigt af placeringen i de tre loger.

**Muskellogen (bindevævsrum):** Musklerne er placerede i 4 lag.

1. lag: Musculus abductor hallucis, musculus flexor digitorum brevis og musculus abductor digiti minimi.
2. lag: Senerne af musculus flexor hallucis longus, musculus flexor digitorum longus, musculus quadratus plantae og musculi lumbricales.
3. lag: Musculus flexor hallucis brevis, musculus adductor hallucis og musculus flexor digiti minimi brevis.
4. lag: Senerne af musculus peroneus longus og musculus tibialis posterior. Mm. interossei henregnes undertiden til dette lag.

### **Muskellogens indhold:**

- Plantas kar omfatter arteria plantaris medialis og lateralis, der er endegrene fra arteria tibialis posterior.

- A. plantaris medialis løber fremad sammen med n. plantaris medialis, dækket af m. abductor hallucis og kommer distalt til syne sammen med nerven mellem denne muskel og m. flexor digitorum brevis. Arteriens væsentligste forsyningsområde er plantas og stortåens medialsider.

- A. plantaris lateralis, der er plantas hovedarterie, løber skråt distalt lateralt mellem 1. og 2. muskellag mod tuberositas ossis metatarsalis V, hvor den drejer omkring 2. og 3. lag og fortsætter medialt mellem 3. og 4. lag som arcus plantaris udfor bases af mellemfodsknoglerne.

Medialt har arcus plantaris forbindelse med a. dorsalis pedis gennem ramus plantaris profundus, der passerer igennem 1. spatium metatarsale interosseum. Arcus plantaris afgiver 4. aa. metatarsales plantares, som løber distalt mellem mellemfodsknoglerne, udfor hvis capita de deler sig i aa. digitales plantares propriae.

- Plantas nerver omfatter nervus plantaris medialis og lateralis, der er endegrene fra nervus tibialis.

- Nervus plantaris medialis ledsager arteria plantaris medialis og deler sig udfor fodens midte i 3 nervi digitales plantares communes, der hver igen deler sig i 2 nervi digitales plantares proprii til 1., 2., 3. og den tibiale del af 4. tå. Inden delingen i nn. digitales plantares communes afgiver n.

plantaris medialis sensitive grene til plantas hud samt grene til m. flexor digitorum brevis, m. abductor hallucis, m. flexor hallucis brevis og m. lumbricalis I.

- Nervus plantaris lateralis ledsager arteria plantaris lateralis til tuberositas ossis metatarsalis V, hvor den deler sig i en ramus profundus, der følger arterien i det dybe lag, og en ramus superficialis, der deler sig i nervi digitales planteris proprii til den fibulare side af 4. og hele 5. tå. N. plantaris lateralis og specielt dens ramus profundus innerverer de resterende muskler i planta.

**Navn:** Dorsum pedis<sup>4</sup>.

**Grænser:** Distalt til plicae natatoriae og medialt og lateralt til fodens sidekonturer.

**Relief:** Svagt konvekst svarende til de underliggende knogler og præget af de lange ekstensorsener og musculus extensor digitorum brevis.

**Palpationsfund:** Da bløddelslaget er relativt tyndt, kan både knogler, led, ekstensorsenerne, musculus extensor digitorum brevis og arteria dorsalis pedis, der dog mangler hos 10 %.

**Lag:** Hud, underhud (spatium dorsale pedis subcutaneum), fascia dorsalis pedis, spatium dorsale pedis subfasciale.

**Hud:** Tynd og løst bundet.

Innervation:

- Lateralt af nervus cutaneus dorsalis lateralis (nervus suralis).
  - Medialt af nervus cutaneus dorsalis medialis og intermedius fra nervus peroneus superficialis og nervus peroneus profundus.
  - Medialt af nervus saphenus, som kun når til midten af den mediale fodrand.
  - Udover grene til dorsum pedis afgives grene til den proksimale del af tæernes dorsalside.
- N. cutaneus dorsalis medialis afgiver grene til 1. tå, 2. tå og den tibiale side af 3. tå, dog med undtagelse af 1. tåmelletrum, der forsynes af n. peroneus profundus.
- N. cutaneus dorsalis intermedius innerverer de resterende tæer.
- N. cutaneus dorsalis lateralis innerverer dog 5. tås fibularside.

---

<sup>4</sup> Se side 512-513 og 524 i Netter.